

شرح

كتاب الاجارة

من الشرايع، من تقاريرات

بحث العلامة المدقق و الفقيه

المحقق، الحاج الشيخ مرتضى

الغروي الآشتياني

اعلى الله

مقامه

مؤلف: شيخ مرتضى آشتياني

تصحيح و تحقيق: محسن آشتياني

شناسنامه:

الآشتیانی، شیخ مرتضی، ۱۲۷۳ - ۱۳۵۳.	
کتاب الاجاره/ مؤلف: مرتضی الآشتیانی؛ قم: زهیر، ۱۳۹۰.	
۵۱۲ ص.	
ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۷۶-۶۸-۴	
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا.	
کتابنامه به صورت زیرنویس	
۱. اجاره (فقه).	
۲. فقه جعفری - قرن ۱۴. الف. عنوان.	
۲۹۷/۳۷۲	۲ ک ۵ / آ ۱۸ / ۱۹۰ Bp

الکتاب: الاجاره

مؤلف: میرزا مرتضی الآشتیانی

الکمیّت: ۳۰۰۰ نسخه

الطبعة: الاول

سنة الطبع: ۱۳۹۰ هـ

الطبع: علوی

صحافی شومیز: نوین

قیمت دوره: ۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۷۶-۶۸-۴

این کتاب با حمایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به چاپ رسیده است.

فهرست:

- ۱۱..... ورودگاه سخن با خوانندگان
- ۱۱..... ۱- میرزا حسن آشتیانی (۱۲۴۸-۱۳۱۹ ه.ق)
- ۱۳..... بازگشت به ایران
- ۱۳..... جلوه و ارستگی
- ۱۴..... سالی که ستاره غروب کرد
- ۱۷..... یادگاران میرزا حسن آشتیانی
- ۱۷..... ۲- شیخ مرتضی آشتیانی (۱۲۸۱-۱۳۶۵ ه.ق)
- ۱۸..... کرامت حضرت ابوالفضل (علیه السلام)
- ۲۱..... ۳- آقامصطفی آشتیانی (۱۲۸۴-۱۳۲۷ ه.ق)
- ۲۲..... ۴- حاج میرزا هاشم آشتیانی
- ۲۳..... ۵- میرزا احمد آشتیانی (۱۳۰۰-۱۳۹۵ ه.ق)

- آثار جاویدان میرزا احمد: ۲۴
- کتب فارسی: ۲۵
- کتب عربی که تاکنون چاپ شده‌اند: ۲۶
- آثار فارسی چاپ شده ایشان: ۲۶
- کتب عربی چاپ نشده ایشان به قرار ذیل است: ۲۷
- در پرتو عنایت معصومین علیهم السلام ۲۹
- ۶- بانو فاطمه آشتیانی ۳۰
- ۷- میرزامهدی آشتیانی فیلسوف شرق (۱۳۰۶-۱۳۷۲ ه. ق.) ۳۱
- تألیفات او عبارت است از: ۳۴
- نامی از شاگردان ۳۵
- غروب ستاره حکمت ۳۶
- مکاشفه عجیب میرزامهدی ۳۷
- ۸- حاج میرزامحمود آشتیانی (۱۳۱۴-۱۴۰۱ ه. ق.) ۳۸
- تألیفات چاپ شده ایشان ۳۹
- تلگراف تسلیت امام خمینی (ره) به حجت الاسلام آشتیانی ۴۰
- ۹- حاج میرزا باقر آشتیانی (۱۳۲۳ - ۱۴۰۴ ه. ق.) ۴۰
- تألیفات: ۴۲
- ۱۰- آیت الله ابوالقاسم دانش آشتیانی (۱۴۲۲ - ۱۳۲۹ ه. ق.) ۴۳
- ۱۱- فرزانه بزرگوار شیخ محمدرضا آشتیانی ۴۵

- آثار قلمی ایشان: ۴۷
- ۱۲- سیدجلال‌الدین آشتیانی فیلسوف بزرگ (۱۳۸۴-۱۳۰۴ ه. ش) ۴۸
- آثار جاویدان: ۵۱
- عروج آسمانی سید جلال آشتیانی ۵۳
- ۱۳- اسماعیل آشتیانی، نگارگر، شاعر و ادیب معاصر ایرانی ۵۳
- ۱۴- پروین اعتصامی، شاعر آزاده (۱۲۸۵-۱۳۲۰ ه. ش) ۵۶
- وفات او: ۵۸
- شعری از پروین در باب حجاب ۵۹
- ۱۵- عباس اقبال آشتیانی نویسنده معاصر (۱۲۷۵-۱۳۳۴ ه. ش) ۶۰
- بعضی تألیفات مهم او عبارتند از: ۶۱

المقدمة: ٦٦

الفصل الاول فى العقد/٨٥

فروع ٩٣

الفرع الاول: ٩٣

الفرع الثانى: ٩٤

الفرع الثالث: ٩٥

هل يكون عين المستأجرة امانة مالكية عند المستأجر؟ ١١١

على تقدير فساد النسر هل يوجب فساد فساد العقدام لا؟ ١٢٥

الفصل الثانى فى شرائطها وهى ستة/١٢٩

الشرط الاول: ان يكون المتعاقدان مالكين كاملين ١٣١

الشرط الثانى: ان تكون الاجرة معلومة... ١٤٨

يكره ان يستعمل الاجير قبل ان يقاطع على الاجرة ٢٢٠

يكره ان يضمن الاجير الامع التهمة ٢٢٣

الشرط الثالث: ان تكون المنفعة مملوكة للموَجِر... ٢٢٥

الشرط الرابع ان تكون المنفعة معلومة ٢٥١

- الكلام فيما يترتب على مخالفته من الحكم الوضعي ٢٦٩
- الكلام فيما اذا كان الاجير مشتركا ٢٨٣
- هل يشترط في صحة الاجارة اتصال مدة الاجارة ٣٠٣
- الكلام في الاجارة الفاسدة ٣١٦
- هل يجوز استيجار المرأة للرضاع مدة معينة ٣٣٧
- هل يجوز استيجار الارض لتعمل مسجدا و غيره ٣٥٣
- هل يجوز استيجار الدارهم و الدنانير ٣٥٤
- الشرط الخامس: ان تكون المنفعة مباحة ٣٧٠
- الشرط السادس: ان تكون المنفعة مقدورا على تسليمها ٣٧٣

الفصل الثالث في احكامها وفيه مسائل / ٤٠٣

- المسألة الاولى: ٤٠٥
- المسألة الثانية: ٤١٤
- المسألة الرابعة ٤٥٢
- المسألة الخامسة ٤٥٦
- المسألة السادسة ٤٦٦
- المسألة السابعة ٤٦٨
- المسألة التاسعة ٤٧٠

- المسألة العاشرة..... ٤٧١
- المسألة الحادية عشر..... ٤٨١
- المسألة الثانية عشر..... ٤٨٣
- المسألة الثالثة عشر..... ٤٨٩

الفصل الرابع فى التنازع و فيه مسائل/٤٩٥

- المسألة الاولى:..... ٤٩٧
- المسألة الثانية..... ٥٠٢
- المسألة الثالثة..... ٥١٠

ورودگاه سخن با خوانندگان

سرزمین آشتیان از دیرباز، مهد شخصیت‌های بزرگ روحانی، سیاسی و علمی بوده است و علت این امر مهم، داشتن پیشینه اسلامی، تیزهوشی ساکنان آن و به‌هدر ندادن استعدادهای خدادادی خویشتن می‌باشد.

در این مقدمه سعی کرده‌ایم همگام با خوانندگان گرامی به سراغ شخصیت‌های بزرگ این دیار رویم و تا آنجا که مقدور است غبار گمنامی را از رخسار مبارکشان برداریم. ابتدا زندگانی بزرگ خاندان آشتیانی، میرزاحسن و فرزنداناش را ورق می‌زنیم، سپس سراغ ستارگان دیگر را می‌گیریم و احوال آنان را نظاره می‌کنیم.

۱- میرزاحسن آشتیانی (۱۲۴۸-۱۳۱۹ ه‍.ق)

وی فرزند میرزاجعفر آشتیانی یکی از روحانیون بزرگ آشتیان بود که در ۳ سالگی از نعمت وجود پدر بی‌نصیب گشت و از آن پس در دامن مادری دانا و پاکدامن رشد یافت.

او در ۱۳ سالگی برای کسب علوم دینی به شهر بروجرد مهاجرت کرد و به مدت ۴ سال نزد ملا اسدالله بروجردی که از علمای مشهور آن سامان بود باقی ماند و از وجود ایشان بهره‌ها برد.

ایشان در سال ۱۲۶۵ ه‍.ق با وجود مشکلات فراوان عازم نجف اشرف

می‌شود. پس از ورود به شهر از آنجا که وی جوان ۱۷ سال‌های بیش نبود و جایی را برای مسکن سراغ نداشت، در گوش‌های از حرم امیرالمؤمنین علیه السلام سکنی گزید و به آن حضرت متوسل شد.

از الطاف حضرت هنگامی که از صحن مطهر بیرون می‌آید به شیخ علی نقی آشتیانی برخورد می‌کند. شیخ علی نقی، میرزا حسن را به سبب شباهت به مرحوم پدرش می‌شناسد و او را به منزل خود می‌برد و برای مدتی از این جوان وارسته پذیرایی می‌کند. پس از مدتی او را به درس خارج شیخ مرتضی انصاری (ره) که در مسجد هندی برگزار می‌شد، راهنمایی می‌کند.

میرزا حسن آشتیانی با کنجکاوی فراوان در حین درس از مطالب مطرح شده از سوی استاد، سؤال می‌کند تا به عمق مفاهیم علمی پی ببرد.

شیخ هم با خوشحالی به چهره جوان او نگاه می‌کرد و به گرمی به سؤالات او پاسخ می‌دهند. پس از مدتی شیخ، او را نزد خود فرا می‌خواند و با علاقه و توجهی خاص به پرورش او همت می‌گمارد.

شیخ اعظم به خوبی می‌داند که چگونه صدف انسانیت را باید شکافت و مرواریدهای آن را بیرون کشید. از این رو روابط تنگاتنگی بین او و شیخ انصاری (ره) برقرار می‌شود.

علامه سید محسن امین در کتاب پر بار اعیان الشیعه می‌نویسد:

«میرزای آشتیانی دانشمندی محقق و ژرف‌نگری در فقه و اصول و از

بزرگ‌ترین شاگردان شیخ انصاری بود. او اولین کسی بود که افکار بلند